

ASHA ARTHUR

1.627

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ ॥ राजा वाच ॥ भगवन्भव
तारामे चण्डिकाया त्वयोदितः ॥ एतेषां प्रकृतिवुः
ह्यसुधानं वडमर्हति ॥ १ ॥ आराधयन्मया देवाः
स्वरूपं येन वेदितुं ॥ विधिना ब्रूहि सकलं यथा वत्स
णान्तस्य मे ॥ २ ॥ अर्पितवाच ॥ इदं रहस्यं परमम

नाख्येयं प्रवक्षते ॥ भक्तो सीति न मे किंचित् त्रवावाचं
न राधिप ॥ ३ ॥ सर्वस्यायामहात्म्यं त्विष्टुणा स
कलेश्वरी ॥ लक्ष्यात्मक्यं रूपसाम्याय कृष्णं वावः
स्थिता ॥ ४ ॥ मातुर्लिंगं कांखेदं पानपात्रं च विप्रती
॥ नागं लिंगं च योनिं च विप्रती नृपमूर्धनि ॥ ५ ॥

सप्ताकां च नवर्षाभा तप्तकां च नभूषणा ॥ शून्यं त
दखिलं खेन पूरयामास तेजसा ॥ ६ ॥ शून्यं तदखि
लं लोकं विलोकापरमेश्वरी ॥ दधारत्पममलं तम
सा केवले नहि ॥ ७ ॥ साभिन्नां जनसंकाशादंष्ट्रो वि
तवरा नना ॥ विंशालोचना नारी वभूव तन्मध्यमा

८ ॥ स्वङ्गपात्रशिरःखेटैरुत्तमैस्तुर्भुजा ॥ कूर्चं
ध्वजारशिरसाविधाणाहिशिरःपुञ्जं ॥ ९ ॥ सा प्रो
वाच महालक्ष्मी तामसी प्रमदोत्तमा ॥ नामकर्म
च मेमातद्देहितुभ्यं नमो नमः ॥ १० ॥ ता प्रोवाच म
हालक्ष्मी तामसी प्रमदोत्तमा ॥ ददामि तव नामानि

२

यानि कर्माणि तानि वै ॥ ११ ॥ महामायामहाकाली
महामारीरुधोत्तमा ॥ निद्राकृष्णा चैकवीराकाली
रात्रिर्इत्यया ॥ १२ ॥ इमानि तव नामानि प्रतिया
यानि कर्माणि ॥ एभिः कर्माणि ते ज्ञात्वा यो धीते सोऽसु
ते सुखे ॥ १३ ॥ तामित्युक्ता महालक्ष्मी स्वरूपमवर्णय

सत्वाख्येता निशुद्धेन गुणेनेन्दुप्रभं डधौ ॥ १४ ॥
 अरुमालां कुशधरावीणा उत्तकधारिणी ॥ सावभ्र
 वचरानारी नामान्यस्येवसाददौ ॥ १५ ॥ महाविद्या
 महावाणी भारती वाक्पूरस्वती ॥ आर्यावाही महा
 धेनुर्वेदजर्भा च धीश्वरी ॥ १६ ॥ अथोवाच महासहस्री

३

वेमहालक्ष्मी महाकाली सरस्वती ॥ युवांजनय
 तां देव्यो मिथुनेखानुत्पत्तः ॥ १७ ॥ इत्युक्त्वा सा म
 हालक्ष्मीः ससर्ज मिथुनं स्वयं ॥ हिरण्यजर्भा रुचि
 रौ सौ पुंसौ कमलाननौ ॥ १८ ॥ ब्रह्मन्विधे विद्विचेति
 धातरित्याहृतं नरं ॥ श्रीः पद्मकमले लक्ष्मीत्याहमा

तावतांस्त्रियं ॥ १९ ॥ महाकालीभारतीचमिथुने
सृजनः स्वयं ॥ तयोरपि च रूपोऽपि नामानि च व
दामि ते ॥ २० ॥ नीलकण्ठं रक्तवाकं श्वतागं च नृ
श्रेष्ठं ॥ जनयामास पुनर्यमं महाकालीसितांस्त्रि
यं ॥ २१ ॥ सरस्वः शंकरः स्थाणुः कपर्दी च त्रिलोचनः ॥

४

त्रयीविद्याकामधेनुः सास्त्रीनामाकरास्वरा ॥ २२ ॥
सरस्वतीस्त्रियंगौरी कृष्णं च पुनर्यमं नृष ॥ जनयामा
स नामानि तयोरपि च दामि ते ॥ २३ ॥ विष्णुः कृष्णो ह
षीकेशो बालुदेवो जनार्दनः ॥ उमागौरी सती च राक्षीः
सुन्दरी सुभगा शिवा ॥ २४ ॥ एवं युवतयः संत्यक्तु

नामान्तरैर्निहूषेयानास्मान्नेन केनचित् ॥ ॥
इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णि केतन चर देवी
माहात्म्ये देवाः प्राधानिकेनामरहस्यं ॥ १४ ॥
॥ ॥ सधितवाच ॥ त्रिशुणातामसी देवी सा त्वि
कीया विधोदिता ॥ सा शत्रुविण्टिका दुर्गभिडाम

जवतीर्यते ॥ १ ॥ योगनिद्राहरेतक्तामहाकाली
तमोरुणा ॥ मधुकैटभनाशाययांतुष्टावाभुः
जासनः ॥ २ ॥ दशवक्त्रादशभुजादशयादांजन
प्रभा ॥ विशालयाराजमनाविंशल्लोचनमात्म्या
॥ ३ ॥ स्फुरद्दशनदंष्ट्रासाभीमरूपापिभूमिपाहूय

सौभाग्यकांतीनां सा प्रतिष्ठा महाश्रिये ॥ ४ ॥
स्वकुवाणगदाशूलचक्रशंखचक्रशुंदिभृत् ॥
परिदं कामुकं शीर्षं निश्चातदुधिरंदधौ ॥ ५ ७
एषा सा वैष्णवी माया महाकाली तमो गुणाश्च
राधिता वशीकृत्यात्पूज्य कर्तुश्चराचरं ॥ ६ ॥

सर्वदेवशरीरेभ्यो या विभूता मितप्रभा ॥ त्रिगु
णा सा महालक्ष्मीः सा कालात्महिषमर्दिनी ॥ ७ ॥
श्वेताननानीलभुजा सुश्वेतस्तनमण्डला ॥ रक्त
मध्या रक्तपादानीलजंघोरुहन्मदा ॥ ८ ॥ सुवित्र
जघना वित्रमात्मा चरविदूषणा ॥ वित्रानुलेपनाका

निरूपसौभाग्यशालिनी ॥ ८ ॥ अष्टादशभुजा
पूज्या सा सहस्रभुजा सती ॥ आयुधान्यत्रतद्व्यं ते
दाकिणधः करकमात् ॥ १० ॥ अक्रमात्तंच कमलं
वाणासि कुलिशं गदो ॥ चक्रं विशलं परशुं शंखो
घंटा च पाशकं ॥ ११ ॥ शक्तिर्दण्डश्च मर्षा शंखानपात्रं

कमण्डलुं ॥ अलं कतभुजामेभिर्गायुधैः कमलान
ना ॥ १२ ॥ सर्वदेवमयी मीशां महासक्तीमिमं नृप
॥ पूजयेत्सर्वलोकानां स देवानां प्रभुर्भवेत् ॥ १३ ॥
जोरी देहात्समुद्भूता या सत्त्वैकगुणश्रया ॥ साक्षा
त्सरस्वती चोक्ता भूपुरनिवाहिनी ॥ १४ ॥ देवी सा

४ भुजावागा सुशर्ल शूलचक्रभृता ॥ शंखं घटं लांग
लं च काष्ठं केवलं धाविषा ॥ १५ ॥ एषा संपूर्जिता भ
क्त्वा सर्वज्ञत्वं प्रयच्छति ॥ निशुंभमथनी देवी शंभु २
रुनिर्वर्हिणी ॥ १६ ॥ इत्युक्ता निस्त्रहपाणि मूर्ती
नां तव पार्श्वि व ॥ उपासनं जगन्मातुः पृथगा सां

निशामय ॥ १७ ॥ महा लक्ष्मीर्यदा पूज्या महा
काली सरस्वती ॥ दक्षिणे त्रयोः पूज्येष्टतो
मिथुनत्रयं ॥ १८ ॥ विविंविः स्वरशामधो तदो
जोर्याच दक्षिणे ॥ वामे लक्ष्म्या हृषीकेशः पुर
तो देवतात्रयं ॥ १९ ॥ अष्टादश भुजामधो वामे च

स्यादशानना॥ दक्षिणेष्टभुजा तक्ष्मीर्महती
तिसमर्चयेत्॥ २०॥ पूर्वादिदलतः पूज्यासितां
गाथाश्चनैरवाः॥ अष्टादशभुजा चैषा परा पू १०
र्वानराधिप॥ २१॥ दशानना वाष्टभुजा दक्षिणे
त्तरयोस्तदा॥ कालमृत्युं तसं पूज्यो सर्वा रिष्टप्रशा

न्त्रये॥ २२॥ यदा वाष्टभुजा पूज्या शुंभासुरनि व
र्हिणी॥ न वास्याः शक्तयः पूज्यास्तदा तद्विनाय
को॥ २३॥ नमो देव्या इति स्तोत्रैर्महा लक्ष्मीसमः
र्चयेत्॥ अथ तारत्रया र्ज्यास्तोत्रमंत्रास्तदाश्चयाः
॥ २४॥ अष्टादशभुजा चैषा पूज्या महिषमर्दिनी॥

महालक्ष्मीर्महाकालीसैव बोक्ता सरस्वती ॥ २५ ॥
इश्वरी पुण्यपापानां सर्वलोकमहेश्वरी ॥ महि
षान्त करीये न पूजिता स जगत्प्रभुः ॥ २६ ॥ तिस्रि
त्वाष्टदलं पद्मं कुंकुमागुतचंदनैः षड्भोगैश्च त
न्मयो देवी तन्मया यो यजेत ॥ २७ ॥ पूजयेज्जग

तां धात्रीं चण्डिकां नक्तवत्यां ॥ अर्घ्यादिभिरलं
कारैर्गन्धपुष्पैस्तथा कृतैः ॥ २८ ॥ धूपैर्द्विपिश्च
नैवेद्यैर्नानाभक्ष्यसमन्वितैः ॥ रुधिराक्तेन वलि
ना सांसेन सुरया नृप ॥ २९ ॥ प्रणामाचमनी
येन चन्दनेन सुगन्धिना ॥ सकृत् पूर्यैश्च तां मूलै

भक्तिभावसमन्वितैः॥ ३०॥सर्वाश्चमातरः पूज्या
ब्रह्माण्डाद्या यथाक्रमं॥वामभागेयतो देव्या
श्चिन्नशीर्षमहासुरं॥ ३१॥पूजयेन्महिषं येन
प्राप्नुता युज्यमीशया॥दक्षिणे पुरतः सिंहस
मग्रं धर्ममीश्वरं॥ ३२॥वाहनं पूजयेद्देव्या वृ

तयेन चराचलं॥ततः कृतांजलिर्भूत्वालुवी त
वरितैरिमैः॥ ३३॥एकेन वामधामेनैकेनेत
र्योरिह॥चरितार्द्धं तु न जयेज्जयं छिद्रमवाप्नु
यात्॥ ३४॥सोत्रमंत्रे लुवीते मां यदि वा जगद
विकां॥प्रदक्षिणं नमस्कारं कृत्वा मूर्ध्नि कृतांजलिं

॥३५॥ क मा पये जगदात्रिं सुकुर्मुकु रतंदितः ॥
पतिश्लोकं च जुहुयात्पाय संतिल सपिषा ॥ ३६ ॥
जुहुयात्सोत्रमन्त्रैर्वा च एडिकायै शुभं हविः ॥ भूयो १३
नामपदेर्देवीं पूजयेत्सुसमाहितं ॥ ३७ ॥ प्रयतः
पांजलिः प्रक्षुः प्रणम्या रोप्य चात्मनः ॥ सुचिरं भा

वये दीशां च एडिकां तन्मयो भवेत् ॥ ३८ ॥ एवं यः
पूजयेद्भक्त्या प्रत्यहं परमेश्वरीं ॥ भुक्त्वा भोगान्
था कामां देवी सा युज्यमाप्नुयात् ॥ ३९ ॥ यो न पू
जयते नित्यं च एडिकां भक्तवत्सलां ॥ भस्मीकृत्वा
स्य पुण्यानि निर्दहेत्तमयी श्वरी ॥ ४० ॥ तस्मा

तूजयभूषालसर्वलोकमहेश्वरीं॥यथोक्तेन
विधानेनचण्डिकोस्तुतमाप्स्यसि॥ ४९॥ ॥
इतिश्रीमार्कण्डेयपुराणसावर्णिंकेमन्त्रोत्तरे १४
देवीमाहात्म्येदेव्याःप्रकृतिरहस्यंनामपंचद
शोऽध्यायः॥९५॥ ॥अषित्वाच॥नंदाम

जवतीनामयाभविष्यतिनंदजा॥सालुता
पूजिताभक्त्यावशीकुर्याज्जगच्चर्यं॥ १॥
कनकोत्तमकांतिःसालुकांतिःकनकांवरा॥
देवीकनकनेत्रासाकनकोत्तमभूषणा॥ २॥
कमलांकुशपाशाकैरलंकृतचतुर्भुजा॥

इन्दिराकमलालक्ष्मीः सा श्रीरक्तक्यां बुजासः
ना ॥ ३ ॥ यारक्तदेविका नाम देवी प्रोक्ता म
यानद्या ॥ तस्याः स्वरूपं वक्ष्यामि शृणु सर्वभ ॥ १५
यापहं ॥ ४ ॥ यः श्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्य
ते नात्र संशयः ॥ रक्ताम्बरारक्तवर्णा रक्तस

र्वाङ्गभूषणा ॥ ५ ॥ रक्तायुधारक्तनेत्रा रक्त
केशातिभीषणा ॥ रक्ततीक्ष्णानखा रक्तदश
नारक्तदष्टिका ॥ ६ ॥ एति नारी वानुरक्ता दे
वी भक्तभजे ज्ञानं ॥ वसुधैव विशास्ता सुमेत
युगलक्ष्मी ॥ ७ ॥ दीर्घोत्तमावति स्थूला ता

वतीवमनोहरौ॥ कर्कशावतिकात्रौतौसर्वा
नंदपयोनिधी॥ ८॥ भक्तान्मं पाययेद्देवी सर्व
कामइद्योत्तमौ॥ खड्गपात्रं च मुशलं लांगलं १६
च विभर्त्ति सा॥ ९॥ आख्यातारक्तचामुण्डादेवी
योगेश्वरीति च॥ अनया व्याप्तमखिलं जगत्स्थाव

रजंगमं॥ १०॥ इमां यः पूजयेद्भक्त्या स व्याप्नोति
चराचरं॥ अधीतेयमिमां नित्यं रक्तदंत्यावपुस्तवं॥
॥ ११॥ तं सायस्विरे देवीपतिं प्रियमिवाकुला॥ शा
कंभरीनीलवर्णा नीलोत्पलविलोचना॥ १२॥
जंभीरनाभिस्त्रिवलीविभूषिततनूदरी॥ ए कर्क

शसमोचुंग वृत्तपीनयनस्तनी ॥ १३ ॥ मुष्टिंशिनी
मुखापूरुषं कमलं कमलानना ॥ दुष्यपन्नवमूला
दिफलाद्यंशाकसंचयं ॥ १४ ॥ काम्पानंतरं सै १७
कंकुत्रं नृत्यजरापहं ॥ कार्मुकं च म्फुरन्कातिवि
भृतीपरमेश्वरी ॥ १५ ॥ शाकम्भरी शताक्षी सा सैव

दुर्गाप्रकीर्तिता ॥ उमागौरी सती च एमीका तिका
सा च पार्वती ॥ १६ ॥ शाकम्भरी सुवनेध्यायन
जयसंघं नृत्यननू ॥ त्रिकयाण्यश्रुते शीघ्रम
न्नपानरत्नानिव ॥ १७ ॥ नीमापि नीलवर्णा सा
दंष्ट्रा दशनमाखरा ॥ विशाललोचना गौरी वृत्त

तुंगपयोधरा ॥ १८ ॥ चंद्रहासं चंद्रमहं शिरःपात्रं
वतिव्रती ॥ एकवीराकालरात्रिः सेवोक्ता कामदा
हता ॥ १९ ॥ तिजोमण्डलदुर्दशा मरीचित्रकां
तिभृत् ॥ चित्रानुलेपनादेवी चित्राभरणभूषि
ता ॥ २० ॥ चित्रप्रमणापाणिः सा महामासीतिगी

यते ॥ इत्येता मूर्तगोदे व्याख्याता वसुधा
धियः ॥ २१ ॥ जगन्मालुश्चण्डिकायाः कर्तिताः
कामधेनवः ॥ इदं रहस्यं परमं नवाचार्यस्य
कस्यचित् ॥ २२ ॥ व्याख्यानं दिव्यं मूर्तीनाम
विश्वरहितैः स्वयं ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सर्वका

आशा नरुक्षि

ASIA ARCHIVES

1. 627

मफलप्रदं ॥ २३ ॥ ॥ इति श्रीमा कण्डियपुरा
तो सान्तिकिमन्त्रं तरे देवी माहात्म्ये मूर्तिरह
स्यो नाम षोडशो ध्याय समाप्तं ॥ १६ ॥
स्वस्ति श्री सन्वत् १८३४ चैत्र उदि १५ सोम दल
पित्तं संपूर्णं ॥ गणेश कपल नारायणाय ॥ शुभम् ॥

1627

AMCHS